

Oferta, demanda i legitimitat cultural en disputa

Publicat per [Interacció](#) [1] el 28/04/2017 - 14:00 | Última modificació: 23/04/2026 - 08:45

L'article de Jean-François Marguerin *L'offre ou la demande : L'offre artistique porte une ambition démocratique !* situa un dels debats més persistents de les polítiques culturals europees en un moment de mutació profunda: la tensió entre una cultura construïda des de l'oferta pública i una cultura cada cop més modelada per la demanda, especialment en el context digital. El text no planteja una simple oposició, sinó que reconstrueix les arrels d'aquest conflicte per mostrar fins a quin punt està lligat a dues maneres d'entendre la democràcia cultural.

Històricament, la política cultural s'ha configurat com una política de l'oferta. La intervenció pública ha estat considerada necessària per garantir la diversitat i la qualitat de les obres, protegint la creació de les limitacions del mercat. Aquesta orientació es fonamenta en una idea clau: la demanda cultural tendeix a reproduir allò conegut, mentre que la innovació artística neix sovint en els marges i necessita suport per emergir. En aquest sentit, l'oferta no és només una decisió tècnica, sinó una aposta política per sostenir la transgressió com a motor del canvi cultural.

Aquest model s'ha consolidat a França al llarg de dècades com a part d'un projecte democràtic més ampli, orientat a garantir l'accés a les "obres capitals" i a construir un espai cultural compartit. La continuïtat dels decrets ministerials al llarg del temps mostra la persistència d'aquesta missió: fer accessible el patrimoni, sostenir la creació i ampliar el públic. La cultura pública es defineix així com un servei que no només distribueix continguts, sinó que estructura una idea de comunitat i de valor cultural.

Tanmateix, l'article subratlla que les condicions que feien coherent aquest model estan canviant. La revolució digital ha alterat profundament els mecanismes de producció, difusió i accés a la cultura. Les xarxes i les plataformes han reforçat la capacitat de la demanda per orientar el sistema cultural, qüestionant el paper dels intermediaris tradicionals i dels prescriptors. En aquest nou context, la "main invisible" del mercat recupera força i posa en dubte la centralitat de l'acció pública.

El debat es polaritza fàcilment: d'una banda, la defensa de l'exigència cultural davant el risc d'una cultura sotmesa als gustos majoritaris; de l'altra, la crítica a un sistema percebut com a tancat i allunyat de les preferències socials. Aquesta oposició es tradueix en dicotomies simplificadores, elitisme o populisme, qualitat o quantitat, que dificulten una lectura més precisa del moment actual. El text insisteix que aquesta tensió no és nova, sinó que reproduïx debats antics entre democratització cultural i democràcia cultural, ara reactivats per les condicions tecnològiques.

La tesi final apunta cap a una possible reconfiguració més que no pas una substitució. Les noves dinàmiques de la demanda podrien acabar contribuint als mateixos objectius que perseguia la política de l'oferta: diversitat, difusió i renovació cultural. Això obliga a repensar la funció pública no com a oposició al mercat, sinó com a dispositiu capaç d'orientar, regular i donar sentit a un ecosistema cultural més obert i inestable. El problema ja no és escollir entre oferta i demanda, sinó entendre com es rearticula la seva relació i quines formes de legitimitat cultural es construeixen en aquest procés.

Referència

Marguerin, J.-F. (2015). L'offre ou la demande : L'offre artistique porte une ambition démocratique ! *NECTART*, 1(1), 48b-67b. <https://doi.org/10.3917/nect.001.0048b> [2].

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: pensament cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/legitimitat%20cultural%20>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.3917/nect.001.0048b>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7059>